

Af Henrik H. Brandt,
direktør for Idrættens
Analyseinstitut

Et tilfælde for en sportspsykolog

Hvis nogen dansk idrætsgren trænger til en tur på briksen hos en sportspsykolog, må det være den ærkedanske gamle håndboldsport.

Håndboldsporten har så godt et tag i den danske befolkning, at DM-finalen i weekenden kunne fylde Parken med over 36.000 på lægterne. I de forgangne måneder har vi ligeledes oplevet, hvordan landsholdsspillerne spiller noget nær verdens bedste håndbold og evner at samle hele nationen foran tv-skærmen som ingen andre.

Men samtidig er håndbold som bredere idrætskultur en idræt, hvor rigtig mange lamper blinker rødt.

Håndboldsporten har dybest set ikke udviklet sig væsentligt som deltagersport, selv om en endog ganske velvoksen andel af kommunernes samlede budgetter til idrætsformål i de senere årtier er gået til at flytte sporten fra græsbanerne og ind i hallerne.

De seneste årtiers voldsomme professionalisering af den populære mediesport har skabt en lang række selskaber, der dybest set ikke har økonomisk underlag til at være professionelle, men som dog er professionelle nok til at initiere den klassiske foreningsidræts forvandling til en målrettet præstationskultur, hvor hver femte lokale håndboldklub er bukket under for centraliserede talentsatsninger og nye idrætsvaner siden damelandsholdets sportslige og folkelige gennembrud i 1993.

Håndbold bygger ifølge tallene fra den store frivillighedsundersøgelse blandt foreningerne under Danmarks Idræts-Forbundsundersøgelse...

fortsættes...

Indhold:

- De store idrætsgrene mangler frivillige
- Foreningers økonomi uden krise
- Næsten 300 til Idan-konference
- Ambitiøs fodboldkonference
- Kommentar: Mursten gør det ikke alene
- Anmeldelse: Norsk idrett

Foto: Colourbox

Foreninger i de mindre specialforbund under Danmarks Idræts-Forbund har lettere ved at rekruttere frivillige end de store specialforbund.

De store idrætsgrene savner flere frivillige

Særligt foreninger i store idrætter som håndbold og badminton oplever, at det er svært at skaffe frivillige, viser et nyt notat om frivilligheden i foreningerne under Danmarks Idræts-Forbunds specialforbund.

Af Ditte Toft, Idrættens Analyseinstitut

Store motionsforeninger eller foreninger med relation til de mindre idrætsgrene har generelt lettere ved at skaffe nye ledere til bestyrelsesposterne eller frivillige trænere og instruktører end foreninger fra de traditionelle store idrætsgrene som håndbold og badminton.

Forskellene mellem idrætsgrene fra de store specialforbund som Dansk Håndbold Forbund eller Danmarks Badminton Forbund træder tydeligt frem i notatet 'Frivilligt arbejde i idrætsforeninger. Forskelle og ligheder mellem specialforbund og idrætsgrene', som professor Bjarne Ibsen og ph.d.-stipendiat Karsten Østerlund fra Institut for Idræt og Biomekanik ved Syddansk Universitet har udarbejdet for Idrættens Analyseinstitut om forskellen på frivillighed i foreninger fra forskellige specialforbund under Danmarks Idræts-Forbund (DIF). Notatet er et arbejdspapir baseret på den store frivillighedsundersø-

gelse 'Frivillighed i de danske idrætsforeninger', som Idan og Syddansk Universitet gennemfører for DIF og med støtte fra Tuborgfondet.

Notatet viser blandt andet, at det ofte er lettere for idrætsforeningerne at skaffe frivillige trænere til konkurrencehold og ledere til ad hoc-udvalg, end det er at skaffe trænere til børnehold og ledere til formandsposten (figur 1, side 2).

Samlet set er det især store traditionelle idrætter, som finder det svært at skaffe frivillige til de forskellige poster, og klassiske halidrætsgrene som håndbold og badminton ser ud til at have nogle af største udfordringer (figur 2, side 3).

Forklaringerne på, at bl.a. håndbold- og badmintonforeningerne oplever, at det er svært, kan til gengæld være meget forskellige, vurderer Bjarne Ibsen, én af forskerne bag undersøgelsen og notatet:

"Håndbold adskiller sig ved, at de har mange ressourcer. De har mange frivillige.

fortsættes...

bund, som vi behandler nærmere i dette nyhedsbrev, fortsat på et meget stort antal frivillige ledere og trænere, men sporten har svært ved at tiltrække frivillige i forhold til andre idrætsgrene.

Håndbold har paradoksal nok gennemslagskraft til at fylde Parkens tribuner til en DM-finale, men ikke længere til at fylde alle landets tusindvis af håndboldhaller med aktivitet i hverdagen.

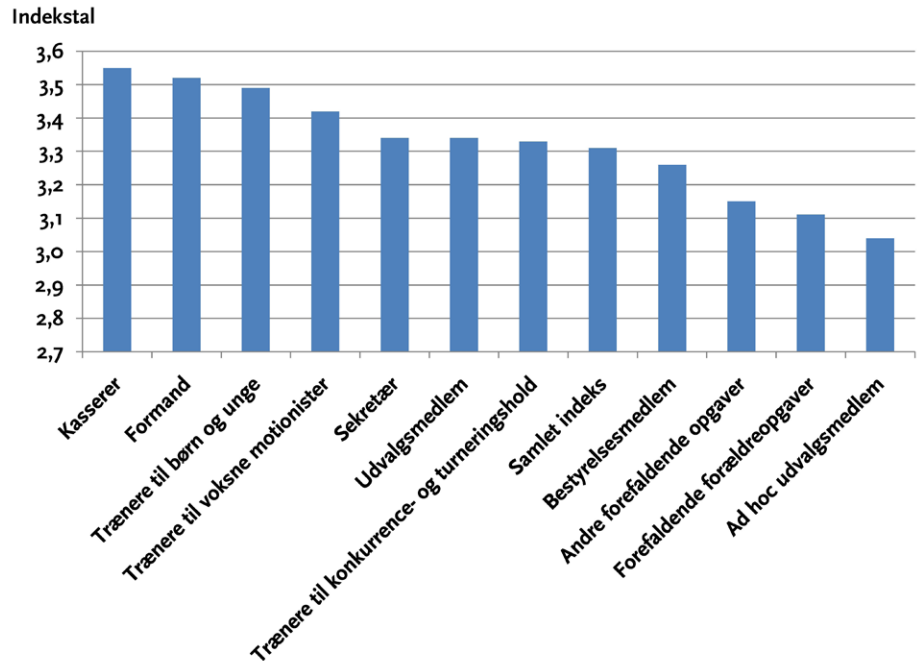
Håndboldsporten står i mange lokalsamfund som symbolet på den offentlige facilitetsmasses utilstrækkelighed i forhold til ændringerne i befolkningernes idrætsvaner.

Med andre ord trænger håndbold til at gentænke sin position som førende klassisk foreningsidræt i landets mange idrætshaller. Og som frivillighedsundersøgelsen viser, har flere andre klassiske idrætsgrene samme behov for at tænke dybt over deres position på et idrætsmarked i hastig bevægelse.

På mange måder er der en tæt sammenhæng mellem behovet for at udvikle drift og ledelse af landets mange offentlige idrætsfaciliteter og behovet for at udvikle mange af de traditionelle idrætsgrene.

Begge temaer belyses i dette nyhedsbrev og på Idans konference 'Idrættens største udfordringer' i Vejen Idrætscenter, den 25.-26. maj. God fornøjelse med læsningen.

Figur 1: Formands- og kasserer posten er sværest at besætte

De poster, som idrætsforeningerne oplever, det er let/svært at skaffe frivillige til. Indekstal (1: meget let 2: let 3: hverken eller 4: svært 5: meget svært). Kilde: 'Frivilligt arbejde i idrætsforeninger. Forskelle og ligheder mellem specialforbund og idrætsgrene'.

Problemet i håndbold er, at behovet ganske enkelt er kolossalt stort. Hvor badminton er noget anderledes, fordi idrætten står noget svagere, når det gælder, hvor mange frivillige de har i forhold til medlemmerne," siger Bjarne Ibsen.

lemmer i forhold til frivillige er, at disse idrætsgrene har mange motionsmedlemmer, som ikke i samme omfang kræver trænere og hjælpere til turneringer som i bl.a. nogle af de store boldspil.

NYT FRA IND- OG UDLAND

Fokus på breddeidrætskommuner

Konsulentfirmaet TSE Consulting har præsenteret midtvejsevalueringen af de syv breddeidrætskommuner, Aalborg, Faaborg-Midtfyn, Gentofte, Køge, Slagelse, Varde og Viborg Kommune, som er en foreløbig status på kommunernes i alt 67 breddeidrætsprojekter og deres opstart.

Kun fem projekter er endnu afsluttet, mens resten er i gang eller i opstarten. Projekterne spænder vidt fra fokus på idrætssvage grupper over udvikling af faciliteter til idræt for børn og unge,

På baggrund af de foreløbige erfaringer peger midtvejsevalueringen på tre vigtige pointer i forhold til opstartsprocessen:

- Inddragelse af eksterne samarbejdspartnere tidligt i opstartsprocessen.
- Rummelige projektbeskrivelser med en vis elasticitet.
- Fokus på samarbejdet med eksterne partnere og internt mellem kommunale forvaltninger.

TSE Consulting fremhæver samtidig betydningen af stabile nøglepersoner i de enkelte kommuner, da de har vist sig at være afgørende for, at projekterne kom godt fra land.

Projektperioden slutter ved udgangen af 2011, og slutevalueringen præsenteres i foråret 2012.

Motionsudøvere er flere om hver frivillig

Notatet viser, at der meget naturligt i de store idrætter er flere frivillige i hver forening, fordi foreningerne også generelt er større. Eksempelvis har fodbold, gymnastik og håndbold flest frivillige trænere og instruktører med henholdsvis 29, 25 og 21 frivillige pr. forening i modsætning til bordtennis, dans og bowling/keglesport, der kun har henholdsvis 3, 4 og 5 frivillige i gennemsnit.

Men den form for måling siger i de fleste tilfælde mere om foreningernes størrelse end deres frivillighedskultur. Det giver ofte mere mening at se på, forholdet mellem medlemmer og frivillige (figur 3).

Undersøgelsen viser, at der i gennemsnit er 10,4 medlemmer for hver frivillig træner/leder i DIF's idrætsforeninger. De idrætter, hvor der er færrest medlemmer for hver frivillig, er handicapidrætten, bordtennis, bowling og keglesport, håndbold samt roning, kano og kajak, som kun er fire til syv medlemmer om hver frivillig.

I den modsatte ende af skalaen ligger idrætterne badminton, gymnastik, tennis, golf og svømning, hvor der er mellem 16 og hele 41 medlemmer for hver frivillig træner/leder. En årsag til de mange med-

Føler medlemmerne ejerskab eller ej

Badminton- og håndboldforeninger ligger i hver sin ende af skalaen over frivillige i forhold til antal medlemmer, men begge idrætter oplever, at det er sværere at rekruttere frivillige (figur 2).

Forklaringen på, at det uanset mængden af frivillige kan opleves som svært at rekruttere, ligger i idrætternes forskelligheder. Men Bjarne Ibsen peger samtidig på nogle grundlæggende faktorer i idrætterne, som har indflydelse på frivilligheden:

"Der er to hovedforklaringer. Den ene er kulturelt bestemt i den forstand, at der er nogle særlige måder at dyrke en idrætsgren og være aktiv på, som har en betydning. Men også den måde, man tænker og forstår sig selv som forening. Den anden forklaring er mere strukturel: At foreningens størrelse i sig selv og den måde, man organiserer sig på, har en betydning."

På baggrund af de foreløbige analyser af frivillighedsundersøgelsen og erfaringer fra tidligere undersøgelser, vurderer Bjarne Ibsen medlemstyperne som en vigtig årsag til, at især en motionsidræt som badminton oplever, at det er svært at skaffe tilstrækkeligt med frivillige.

"Hvis du siger det lidt firkantet, er der fortsættes..."

Foto: quepas_s_bilder/Flickr

DIF vedtager nyt politisk program

Breddeidrætten var i centrum på Danmarks Idræts-Forbunds (DIF) årsmøde i Brøndby lørdag den 7. maj, hvor DIF vedtog sit nye politiske program 'Idræt for alle' og samtidig lancerede et nyt skolepolitisk udspil.

Programmet lægger linjen for DIF's politiske prioriteringer frem mod 2014 og markerer et øget fokus på foreningsidrætten og forsøger at bryde med billedet af DIF som en organisation, der primært har fokus på eliten. De to mest markante hjørnesteine i de kommende tre år er således udviklingen af det frivillige arbejde og mere tidssvarende og fleksible idrætsstilbud til især unge og voksne motionister.

"Effekten af vores udviklingssatsning vil ikke kun blive 100.000 nye medlemmer i DIF-idrætten på den korte bane. Det vil også blive en strukturel og varig ændring af foreningsidrætten, som vil komme endnu flere danskere til gavn i de næste mange år. Og et uvurderligt bidrag til det sundhedsfremmende arbejde i det danske samfund og dermed også samfundskøkonomien," argumenterede DIF's formand Niels Nygaard.

EU-formandsskab og match-fixing

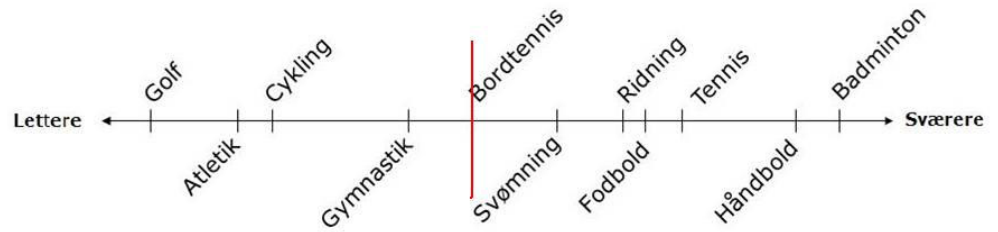
Med bl.a. Lissabontraktaten har EU fået større indflydelse på idrætsområdet, og DIF-formand Niels Nygaard opfordrede på Danmarks Idræts-Forbunds årsmøde regeringen til at udnytte de muligheder, som Danmarks EU-formandsskab i 2012 giver.

"Vi ser gerne, at de nationale regeringer med Danmark i spidsen udfordrer embedsmændene i EU-Kommissionen. F.eks. med en politisk vision om, at så mange europæere bliver idrætsaktive som overhovedet muligt. Danmark er allerede duks i klassen med en af de mest idrætsaktive befolkninger i Europa," sagde Niels Nygaard, der han samtidig lovede regeringen praktisk støtte, hvis den vil udnytte formandskabet mere offensivt.

Frem til i dag har regeringen ikke annonceret større initiativer på idrætsområdet i forbindelse med EU-formandskabet, men i sin tale til årsmødet bebudede kulturminister Per Stig Møller, at regeringen vil sætte den internationale kamp mod match-fixing på dagsordenen, når Danmark overtager formandskabet.

Samtidig efterlyste han forslag fra idrætten til, hvordan regeringen, eventuelt gennem lovgivning, på nationalt plan kan være med til at understøtte indsatsen mod matchfixing.

Figur 2: Det er særligt svært at få frivillige i badminton og håndbold

Samlet indeks over, hvor let/svært idrætternes foreninger oplever det at skaffe frivillige til de forskellige poster. Bordtennis er gennemsnit. Kilde: 'Frivilligt arbejde i idrætsforeninger. Forskelle og ligheder mellem specialforbund og idrætsgrene'.

mange aktive, men få medlemmer. Det er ikke nok at have aktive. Hvis de skal være frivillige også, skal de føle sig som medlemmer. De skal føle et engagement i den forening og det, der foregår – en interesse i at det udvikles og bevares. Det har man ikke nødvendigvis, fordi man spiller på bane tre onsdag aften fra 10 til 11, fordi det var der, man kunne få en bane," siger Bjarne Ibsen.

Derfor kan foreninger i eksempelvis badminton føle, at der mangler frivillige hænder, på trods af at der er mange, der spiller badminton i foreningen.

Når en stor motionsidræt som gymnastik derimod ikke på samme måde oplever, at det er svært, skyldes det ifølge Bjarne Ibsen nærmere noget kulturelt i idrætten, hvor der ofte er en stærk selvfølelse af, at frivilligheden trives i gymnastikken.

Konkrete opgaver til de frivillige

Hos Dansk Håndbold Forbund (DHF) og Danmarks Badminton Forbund (DBF) er der enighed om, at forbundene bærer et ansvar for at hjælpe foreningerne, når de oplever, at det er svært at skaffe frivillige.

Begge forbunds konsulenter forsøger at hjælpe helt ude i foreningerne med rådgivning. Her er et af de klare råd, at foreningerne i højere grad skal konkretisere de opgaver, de har brug for frivillige til:

"Det er vigtigt at gå ind og få lavet nogle beskrivelser. Hvad er det for opgaver, I gerne vil have folk til at løse? Det er jo sådan i dag, at dem, der vil lave et stykke frivilligt arbejde, vil vide: Hvad er det, jeg skal lave?" siger Charlotte Malmroes, direktør i DBF.

Hos DHF bemærker udviklingschef Søren Simonsen som Bjarne Ibsen, at håndbolden har et stort behov for frivillige, bl.a. som følge af turneringer, men samtidig peger han også på, at rollen som frivillig leder har ændret sig, og det kan have betydning for frivilligheden i foreningerne, så foreningerne må tilpasse sig de nye forhold:

"Vi fornemmer en kulturændring – at

man følger sine børn. Dette giver en ændring i identitet, hvor man ikke længere har en identitet som håndboldleder, men mere som en forældre, der hjælper til og gør noget godt for sit eget barn og barnets kammerater. Det er en opgave, man påtager sig, og man synes egentlig, at det er sjovt nok, men det er ikke identiteten. Derfor kan man hurtigt shoppe over til noget andet – også som frivillig leder," siger Søren Simonsen og fortsætter:

"Man er måske bare inde kort tid som forælder, fordi det er det, der interesserer på det tidspunkt, hvor ens barn lige er med i eksempelvis i en børnegruppe. Når barnet rykker op i en ungdomsgruppe, så ryger man ud af det udvalg, fordi ens barn ikke længere er i den gruppe. Så der er en naturlig udskiftning. Man er involveret i sit eget barn, og det har en stor betydning."

Også i badminton oplever forbundet ifølge Charlotte Malmroes ændrede forhold omkring frivillighed. Mange af de unge voksne har travlt med familie, børn og arbejde, og det kan derfor være en udfordring at få de voksne badmintonspillere til ud over deres egen aktivitet at engagere sig frivilligt.

Det skal være nemmere at være frivillig

For at hjælpe foreningerne forsøger både DHF og DBF at lette arbejdet for de foreningsfrivillige.

Der er bl.a. fokus på, at deres konsulenter skal nå ud til så mange foreninger som muligt, så de kan hjælpe og rådgive i den enkelte forening. Men også på forbundsniveau arbejder begge idrætter på at forbedre forholdene.

"Vi er i øjeblikket ved at kigge meget på den byrde, vi lægger på foreningslederne med turneringsdeltagelse og stævnedeltagelse osv. Derfor tager vi stort ansvar nu og arbejder med det tema at gøre det nemmere at være frivillig leder i en håndboldforening," siger Søren Simonsen.

I håndboldforbundet skal det bl.a. gøres ved at samle turneringskampe, så trænerne

fortsættes...

Afklaring om Københavns multiarena

København forventer inden årets udgang at have en aftale i stand med en kommende kommerciel operatør af en multiarena ved Ørestad station, som efter planen skal stå klar til brug i efteråret 2015.

Kommunen vil sammen med Realdaenia og udviklingselskabet By & Havn, der har til opgave at udvikle arealerne i Ørestad og København Havn, stifte et arenakonsortium og stå for hovedparten af finansieringen og ejerskabet af den nye arena.

Partnerne har hyret konsulentfirmaerne Davis Langdon og IPW til at udarbejde en forretningsmodel og bistå i processen med at få den nye arena etableret.

En af de spændende ting i processen frem mod realiseringen af et arenaprojekt i København bliver idrættens rolle i byggeriet. Med AG Københavns store publikumssucces i Ballerup Super Arena har multiarenaen fået en potentiel fast lejer med kapacitet til at fylde mange sæder i arenaen.

En anden idrætslig indtægtskilde i multiarenaens økonomiske puslespil vil blive større internationale sports events.

Sport Event Denmark og Danmarks Idræts-Forbund har tidligere garanteret en københavnsk multiarena et årligt fast tilskud på fem mio. kr. for at sikre idrætten en dispositionsret til en københavnsk multiarena i 10 år.

Stor medlemsfremgang i DGI

Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger havde sidste år en fremgang på ikke færre end 54.233 medlemmer og sætter i 2010 ny medlemsrekord med i alt 1.524.417 medlemmer.

Det er i høj grad kvinderne, som står for fremgangen. 46.000 flere kvindelige medlemmer er det blevet til på et år, mens der blot er kommet 8.000 flere mænd ind i organisationen.

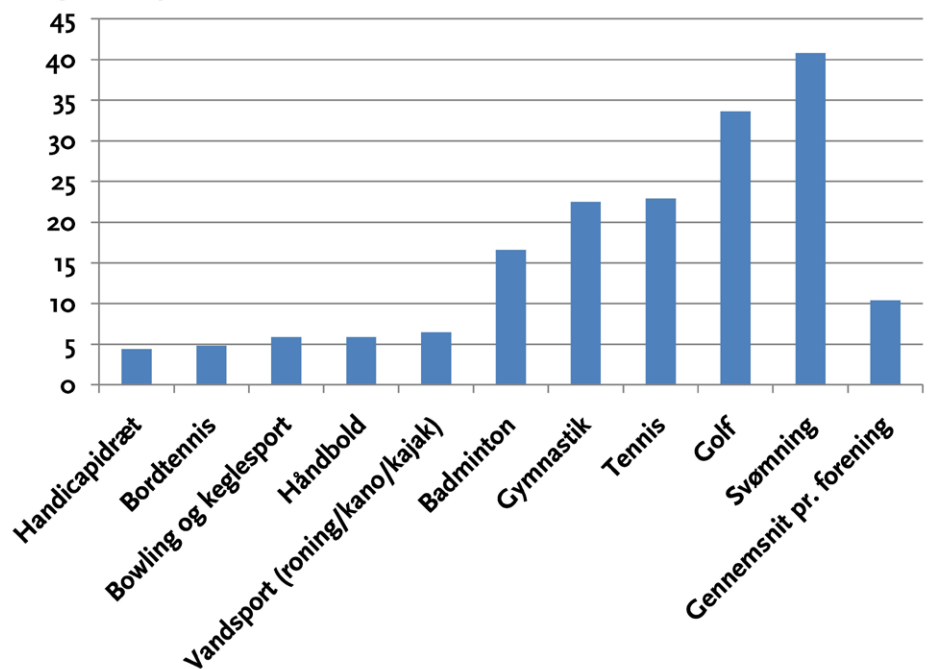
Det er da også en kvindedomineret idrætsgren som gymnastik, der med en fremgang på cirka 25.000 står for den mest markante idrætslige fremgang. En fremgang, som ifølge DGI's formand Søren Møller bl.a. skyldes gymnastikforeningernes evne til at tilbyde moderne og varierede træningsformer.

Men også de foreningsdrevne motionscentre klarer sig fint med en fremgang på 8.026 medlemmer til i alt 79.178. Siden 2006 er medlemstallet næsten fordoblet.

"Det er helt naturligt, at man som medlem af en idrætsforening også har mulighed for at træne i foreningens eget motionscenter. Det er sammen med f.eks. løb og cykling blandt de idrætsaktiviteter, der bliver mere og mere efterspurgt. Det er idrætsforeningerne opmærksomme på, og de reagerer på udviklingen," siger DGI's formand, Søren Møller, på organisationens hjemmeside.

Figur 3: Motionsidrætter har flere medlemmer pr. frivillig

Medlemmer pr. frivillig træner/leder

Antal medlemmer pr. frivillig træner/leder i foreningerne. Kilde: 'Frivilligt arbejde i idrætsforeninger. Forskelle og ligheder mellem specialforbund og idrætsgrene'.

ikke er bundet af kampe hver weekend i sæsonen, og for lederne skal tilmeldingsprocedurerne til turneringer og stævner gøres mindre administrativt tunge.

Den administrative byrde skal ligeledes mindskes i badminton, hvor forbundet har udarbejdet et nyt IT-værktøj, der skal lette klubbernes administrative arbejde. Men badmintonforbundet har oplevet flere tilfælde, hvor det har været nødvendigt at yde akut hjælp til en række foreninger med store problemer med at skaffe frivillige:

"Særligt i øjeblikket er der visse landsdele, hvor vi laver brandslukning. Vi er ude af hjælpe klubber, hvor bestyrelserne ikke hænger sammen, eller hvor man ved forårets generalforsamlinger ikke har kunnet rekruttere nye til bestyrelser og til det arbejde, der skal laves. Vi har en stor opgave som forbund med at støtte op om det frivillige arbejde og udvikle koncepter, som klubberne nemt kan tage i brug – og det arbejder vi konkret med, med input fra klubberne," siger Charlotte Malmroes.

Men også internt i forbundet vil badmintondirektøren appellere til sin bestyrelse om, at den får lavet en strategi, der mere målrettet kan hjælpe foreningerne med at rekruttere frivillige, ligesom det skal indgå i kommende lederuddannelser, som forbundet udvikler på.

I den kommende tid skal analyser af frivillighedsundersøgelsens store data-materiale kaste mere lys over de ting, der

har indflydelse på frivilligheden og foreningernes evne til at rekruttere frivillige. Den endelige rapport med resultaterne fra frivillighedsundersøgelsen forventes færdig mod slutningen af 2011.

Læs det samlede notat om frivilligheden i specialforbundene på www.idan.dk.

Om undersøgelsen

Notatet 'Frivilligt arbejde i idrætsforeninger. Forskelle og ligheder mellem specialforbund og idrætsgrene' kan hentes gratis på www.idan.dk.

Notatet har afsat i undersøgelsen 'Frivilligheden i de danske idrætsforeninger', som Syddansk Universitet i samarbejde med Idrættens Analyseinstitut gennemfører for Danmarks Idræts-Forbund (DIF) og med støtte fra Tuborgfondet.

Godt 10.000 af DIF's foreninger modtog et spørgeskema, hvor mere end 5.000 af foreningerne valgte at deltage i undersøgelsen.

Foreningerne blev spurgt til frivilligheden i deres forening, men også til andre emner som bl.a. organiseringsform, kommunikation og økonomi. Når analyserne er færdige skal de tegne et klarere billede af frivilligheden i idrætsforeningerne.

Den endelige rapport med de samlede resultater af frivillighedsundersøgelsen forventes færdig mod slutningen af 2011.

Seks timers idræt øger sundhed

De første resultater fra det storstilede projekt, Svendborgprojektet, hvor 1.200 elever i o.-6. klasse har haft ekstra idræt på skoleskemaet, viser, at seks idrætslektioner mod de normale to om ugen i folkeskolen har en sundhedsmæssig effekt. Risikoen for at udvikle diabetes II mindskes med hele 45 pct. Samtidig er stigningen i antallet af overvægtige på skolerne med ekstra idrættimer sammenlignet med kontrolskolerne mærkbart mindre.

Mange projekter med fokus på idræt og fysisk aktivitet løber ind i spørgsmålet om, hvordan det er muligt at nå ud til de socialt svage elever, som oftest er dem med den største sundhedsmæssige risikoprofil – de børn som i mange tilfælde ikke selv finder vej til f.eks. foreningslivet.

Resultaterne fra Svendborg viser, at de ekstra timers idræt i skoletiden gør det muligt at løfte det sundhedsmæssige niveau hos særligt denne målgruppe.

Ph.d.-studerende Heidi Klakk understregede i sin præsentation på betydningen af skolen som arena til at nå eleverne med den svage sundhed:

”Det er i skolen, vi kan ramme alle børn, og det er der, de er aktive.”

Der venter endnu et stort analysearbejde for forskerne, og resultater vil løbende blive offentliggjort.

Foto: Colourbox

Idrætsforeningerne har en stabil økonomi, som i mindre grad påvirkes af eksempelvis en økonomisk krise i samfundet.

Foreningernes økonomi styrer uden om krisen

Trods finanskrisen har økonomien i de danske idrætsforeninger det generelt udmærket. Foreningerne ser lyst på økonomien, og langt de fleste har sorte tal på bundlinjen.

Af Trygve Buch Laub, Idrættens Analyseinstitut

Idrætsforeningerne i Danmark har generelt en sund økonomi. Det er konklusionen på en nærmere analyse af svarene på økonomispørgsmålene i den store spørgeskemaundersøgelse om frivillighed i de danske idrætsforeninger, som Institut for Idræt og Biomekanik ved Syddansk Universitet og Idrættens Analyseinstitut har gennemført blandt foreningerne under Danmarks Idræts-Forbund.

På tværs af alle idrætsforeninger, fra den mindste cigarkasse til den største bankboks, havde foreningerne under DIF i det seneste regnskabsår i gennemsnit et overskud på 17.105 kr. De samlede indtægter lå gennemsnitligt på 410.000 kr. og direkte adspurgte svarer 74 pct. af foreningerne, at de er 'tilfredse' eller 'meget tilfredse' med foreningens generelle økonomi, mens kun 9 pct. af foreningerne erklærer sig 'utilfredse' eller 'meget utilfredse' med økonomien.

Man skal dog være varsom med at konkludere på gennemsnitstal, der er udregnet på baggrund af alle foreningstyper fra små minigolf-foreninger til stort anlagte golfklubber, påpeger professor Bjarne Ibsen fra Syddansk Universitet, der har været med

til at gennemføre undersøgelsen.

”Selvom rigtig mange foreninger har deltaget, er der alligevel en lille overvægt af større foreninger i undersøgelsen. Det kan være en del af forklaringen på tallet for de samlede indtægter, som overrasker mig en smule ved at være så højt,” siger han.

For Bjarne Ibsen er det dog ingen overraskelse, at idrætsforeningerne generelt ikke lader til at være hårdt ramt af de seneste år finanskriser, mens mange professionelle sportsselskaber i eksempelvis fodbold eller håndbold har oplevet meget svære tider. Både den frivillige kasserer for cigarkassen og den økonomiansvarlige i de større foreninger lader nemlig til at være eksempler på den samme form for økonomisk mådehold.

”Når vi hører om underskud i foreningslivet, er det undtagelser, der bekræfter reglen om, at der er god orden i foreningernes økonomiske forhold. Det er en del af foreningskulturen, at man kun med meget stor forsigtighed og omtanke bevæger sig ud i at investere store summer og risikerer underskud. Når en forening skal investere større summer i eksempelvis udstyr til foreningsfitness, er det virkelig noget, man tænker længe over,” siger Bjarne Ibsen.

fortsættes...

RUNDT OM IDAN

Næsten 300 tilmeldte til konference

Interessen for at høre om idrættens største udfordringer og fremtidens idrætsfaciliteter på Idans konference 'Idrættens største udfordringer – faciliteter, forening og forretning' i dagene den 25.-26. maj er stor. Næsten 300 har tilmeldt sig konferencen 'Idrættens største udfordringer – faciliteter, forening og forretning' i Vejen Idrætscenter.

40 oplægsholdere fra Danmark, Sverige, England og Holland vil bidrage med ny viden og praksiserfaringer samt lægge op til debat om idrættens udfordringer og fremtidens faciliteter.

På konferencen er det også muligt at besøge Lokale- og Anlægsfondens udstilling, som præsenterer nogle af de senere års mest spændende idræts- og kulturbyggerier suppleret med fremtidsscenerier på området.

Samtidig offentliggør Idan på konferencen rapporten 'Idrættens virtuelle arenaer. Internettet forandrer idrætten – analyse og perspektiver', som ser på udfordringer og muligheder for idrætten i ny teknologi og sociale medier.

Læs mere om konferencen og tilmelding på www.idan.dk.

Ambitiøs fodboldkonference i Aarhus

Midt under den største internationale fodboldbegivenhed i Danmark nogen sinde, U/21 EM-slutrunden i fodbold i juni, inviterer Idrættens Analyseinstitut og Play the Game i samarbejde med Institut for Idræt, Aarhus Universitet, og UPDATE til en spændende konference med fokus på nogle af fodboldens største aktuelle udfordringer.

I to dage vil idrætsforskere, fodboldledere og mediefolk samles til konferencen 'Challenges for football' for at drøfte en international fodboldverden, der skaber medieuudvikling og innovation, men som på topniveau kæmper med store økonomiske og ledelsesmæssige udfordringer og på græsrodsniveau rummer store uudnyttede sundhedsmæssige potentialer.

Konferenceprogrammet er opdelt i fire spor, fordelt over to dage:

1. Fodboldens økonomiske udfordringer
2. Den perfekte fodboldspiller
3. Fodbold og teknologi
4. Fodbold og sundhed

Læs mere om konferencen og tilmelding på www.playthegame.org.

Journalist-seminar i Køln

Den nationale tyske radio, Deutschlandfunk, arrangerer i samarbejde med Play the Game et heldagsseminar den 2. oktober, dagen før Play the Games konference åbner i på sportsuniversitetet i Køln.

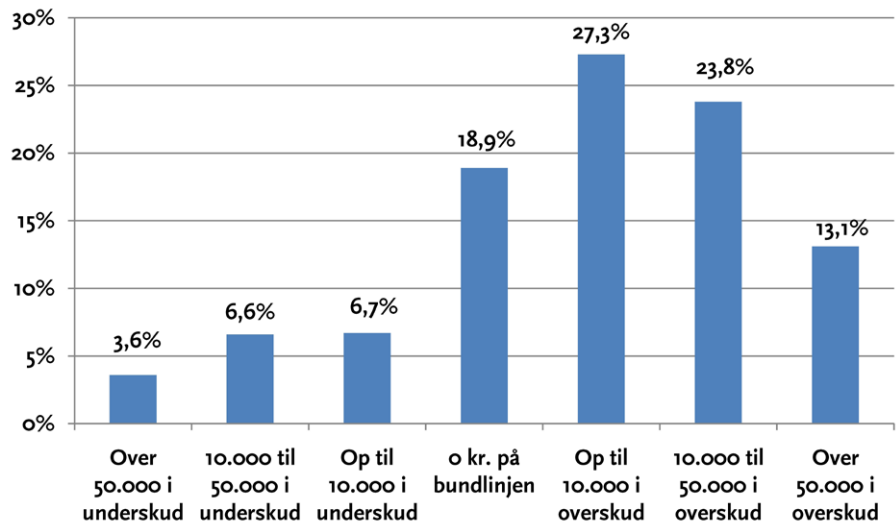
Alle deltagere på Play the Games konference får gratis adgang til seminaret, som får fokus på tysk idrætspolitik, udvikling af sportsjournalistikken og netværk. Seminaret vil hovedsageligt foregå på tysk, men med oversættelse til engelsk.

Astrid Rawohl, der leder sporten under Deutschlandfunk, ønsker med det nye samarbejde om seminaret at være med til at styrke de grundlæggende værdier i sporten.

"Vi er glade for, at vi for første gang kan byde velkommen til en så vigtig sportskonference som Play the Game og samtidig være i stand til at tilbyde et mediepartnerskab. Vi forventer en masse af de netværksmuligheder og udvekslingen af viden, som vores samarbejde vil føre med sig," siger hun.

Læs mere om seminaret på Play the Games hjemmeside www.playthegame.org, hvor der senere også vil komme flere detaljer om tilmelding og program.

Figur 1: Størstedelen af idrætsforeningerne har overskud

Foreningerne har angivet deres samlede indtægter og samlede udgifter i det seneste regnskabsår. På den baggrund er det samlede resultat udregnet for hver forening. Kilde: Tal fra undersøgelsen 'Frivillighed i de danske idrætsforeninger'.

Kriseresistens

Fra sin plads som udviklingschef i DIF kan Morten Møhlholm Hansen bekræfte, at der i foreningerne generelt hersker en sund økonomi.

"Udgifter og indtægter stemmer. Det er for foreningerne i høj grad et spørgsmål om at sætte tæring efter næring. Den almindelige danske breddeidrætsforening er meget mere kriseresistent end alt mulig andet," siger han.

I alt 2.182 foreninger har svaret på alle frivillighedsundersøgelsens spørgsmål om indtægter og udgifter. Blandt dem går knapt hver femte forenings regnskab i nul, mens lidt under to tredjedele har overskud. Kun 17 pct. af de adspurgte foreninger havde underskud i seneste regnskabsår, og kun meget få foreninger har et underskud på over 50.000 kroner.

Udviklingschef Morten Møhlholm Hansen og professor Bjarne Ibsen er enige om, at forklaringen på, at det samlede billede viser et generelt overskud i foreningerne, skal findes i den måde, man i foreningerne kan regulere udgifter hurtigt og effektivt i forhold til indtægterne. Morten Møhlholm Hansen påpeger dog, at en godt reguleret økonomi ikke nødvendigvis er lig med decideret god økonomi:

"Vi klager ikke, men det er lidt for voldsomt at strække den til at sige, at foreningerne har en fantastisk økonomi. De har en god økonomi, fordi de er i stand til at sætte tæring efter næring og handle hurtigt. Hvis en forening kun har 100 medlemmer det ene år mod 110 året før, så bliver aktivitetsniveauet bare lagt derefter. Det betyder, at foreningerne er meget ansvarlige. Der sidder ikke nogen og kører

klubber i sæk, og det, mener jeg, er den positive historie i de her tal."

Tilskud fylder kun lidt

Et oplagt spørgsmål er naturligvis: Hvor kommer pengene fra? Her bekræfter data fra frivillighedsundersøgelsen umiddelbart tidligere undersøgelsers resultater; nemlig at egenindtægter er den helt store indtægtskilde, mens de offentlige tilskuds andel af de samlede indtægter er faldende. Indtægten fra sponsorer udgør med 10 pct. en andel af de samlede indtægter, som godt kunne være større (læs Idans nyhedsbrev 'Overblik, nr. 38 fra marts 2011).

I gennemsnit kommer 60 pct. af foreningernes indtægter 'indefra' i form af kontingenter og andre medlemsbetalinger. Indregner man indtægterne fra tilskuere, arrangementer og aktiviteter, kommer de samlede egenindtægter i foreningerne op på i alt 70 pct. af indtægterne.

Offentlige tilskud udgør i gennemsnit 13 pct. af foreningernes samlede indtægt. Her skal man dog huske, at den økonomiske udformning af støtte til eksempelvis brug og drift af faciliteter kan variere meget fra kommune til kommune, og at foreningerne derfor kan indberette disse tal på forskelligt grundlag. Den største del af de offentlige tilskud til idrætsforeningerne udmønter sig i gratis eller billig adgang til faciliteter, og dette indirekte gode kan ikke nødvendigvis aflæses i foreningernes regnskaber.

Men det er tydeligt, at egenindtægter generelt og medlemskontingenter i særdeleshed er vigtige kilder til indtægt i foreningerne. Dertil kommer den allerstør-

fortsættes...

Fodbold og integration

14. juni 2011: Fodboldklubber har gennem årene vist sig at have et særlig godt tag i unge af anden etnisk baggrund end dansk.

For at sætte fokus på nogle af de gennemgående træk hos fodboldklubber med succes med integration og generelt diskutere, hvordan idrætten bliver mere rummelig i forhold til børn af anden etnisk baggrund end dansk, afholder DBU Jylland, Getzsport og ACTIVE Institute en temadag 'Fodbold er integration' på Institut for idræt i Aarhus, den 14. juni kl. 11.00-18.00.

Formændene for DBU og DBU Jylland Allan Hansen og Bent Clausen, byder velkommen til konferencen, hvor politikere, idrætsledere og repræsentanter for kommuner gennemgår forskellige aspekter af fodbold og integration. Deltagelse i konferencen er gratis.

Arrangementet slutter med mulighed for at overvære Danmarks anden puljekamp ved U/21 EM-slutrunden mod Hviderusland på Aarhus Stadion.

Ydeligere oplysninger kan fås hos Preben Astrup, Danmarks Idræts-Forbund, e-mail: pa@dif.dk.

Seminar om velfærd og projektkultur

8. juni 2011: Institut for Idræt ved Københavns Universitet diskuterer foreningsidrættens velfærdspolitiske potentialer på et eftermiddagsseminaret 'Idræt, velfærd og projektkultur' den 8. juni.

Seminar med undertitlen "Fra 'best practice' til 'future practice'" sætter fokus på idrættens muligheder for at løse velfærdsopgaver på bl.a. sundhedsområdet gennem forskellige nye projekter og partnerskaber.

Seminarer henvender sig især til folk fra kommuner, uddannelsessektoren, sundhedssektoren, idrætsorganisationer og -foreninger, som arbejder med idræts- og sundhedsprojekter i det daglige.

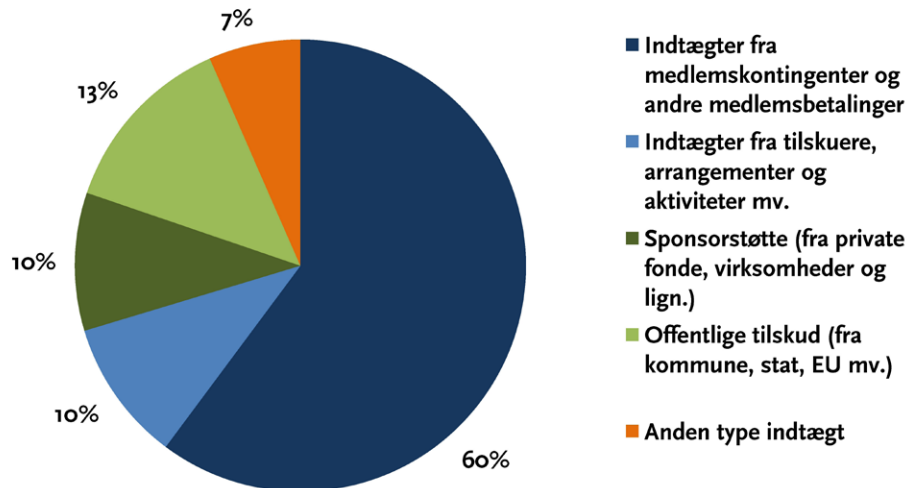
I løbet af eftermiddagen vil der være i alt fire oplæg fra henholdsvis ph.d.-studerende Charlotte Østergaard, lektor Laila Ottesen, ph.d. Annette Michelsen La Cour og ph.d.-studerende Lise Warren Petersen samt en afsluttende diskussion i workshops.

Oplæggene kommer omkring emner som projektkultur, motionsfodbold for inaktive samt rekruttering og fastholdelse af overvægtige børn i idrætten.

Seminarer begynder kl. 13.30 og slutter sidst på eftermiddagen. Deltagelse er gratis, men forhåndstilmelding er nødvendig.

Læs mere om seminaret og tilmelding på www.ifu.ku.dk.

Figur 2: Medlemsindtægter fylder mest i foreningerne

Hver forening har angivet, hvorledes deres indtægter fordeler sig på de forskellige kategorier. Den enkelte forening kan godt svare 'o' i en eller flere af kategorierne. Kilde: Tal fra undersøgelsen 'Frivillighed i de danske idrætsforeninger'.

ste 'økonomi' i form af medlemmernes gratis engagement som frivillige i foreningen. Heri ligger nøglen til at forstå, hvorfor foreningerne i vid udstrækning er mindre berørte af tidens negative økonomiske trends.

"Hvis der er frivillige hænder nok, kan man, uden at det koster ekstra, skrue op for aktiviteterne, når der kommer flere medlemmer. Men hvis man mangler frivillige, risikerer man at gå glip af mulige medlemsindtægter. Derfor bekymrer man sig i idrætsforeningerne faktisk mere om at skaffe frivilligt arbejde end om økonomien som sådan. Det hænger sammen med, at man ikke er afhængig af det konjunkturbestemte," siger Morten Mølholm Hansen.

Man kunne forestille sig, at antallet af medlemmer er netop en sådan konjunkturbestemt faktor, der er afhængig af den enkeltes privatøkonomiske råderum. Hertil svarer Bjarne Ibsen dog, at det ikke nødvendigvis er dårligt nyt for foreningerne, når folk i stigende grad træffer deres valg med pengepungen.

"De færreste er så ramt på privatøkonomien, at de vælger at melde sig ud af foreningerne. Kontingenterne er nemlig generelt relativt lave og særligt, hvis man sammenligner med kommercielle udbydere. Derfor rammer finanskrisen ikke foreningerne på deres hovedindtægtskilde, som er medlemskontingenterne," siger han.

Perspektiver for fremtiden

Umiddelbart er det en fordel for foreningerne, at en stor del af midlerne er sikret som egenindtægter i en tid, hvor kommunerne generelt skal holde igen på budgetterne, og erhvervslivet kan have svært ved

at se fidusen i at poste penge i idrætten. Men foreningernes generelt forsigtige og let konservative økonomistyring kan også være tegn på, at de prioriterer balance på bundlinjen højere end nye satsninger, hvilket på længere sigt kan stille dem dårligere i konkurrencen med mere risikovillige kommercielle idrætsudbydere.

"Det er de færreste foreninger, der er presset af økonomien til at erkende, at de skal ud og gøre noget anderledes. Når vi i DIF gerne vil have, at de gør det alligevel, handler det om at følge med tiden og rette sig mod andre befolkningssegmenter end de eksisterende medlemmer. Men det kræver, at der kommer udviklingsprojekter og initiativer fra toppen. Generelt set tvinger økonomien ikke foreningerne til selv at gøre noget," siger Morten Mølholm Hansen og nævner tennis, golf og fodbold som tre områder, hvor DIF har arbejdet med at søsætte nye initiativer og skabe udvikling i foreningerne.

Professor Bjarne Ibsen fremhæver netop forholdet mellem foreningerne og kommercielle aktører, som et oplagt afsæt at tage, når der skal dykkes dybere ned i datamaterialet fra frivillighedsundersøgelsen. Et centralt spørgsmål i forhold til økonomi er, om foreninger på idrætsområdet med større konkurrence fra kommercielle aktører, vil være mere tilbøjelig til at udvikle anderledes økonomiske rammer.

"Det er interessant at se nærmere på, om der er en forskel alt efter idrættens kultur. Altså om der er et bestemt mønster i forhold til, hvor stor konkurrence med kommercielle tilbud, der er inden for den specifikke sportsgren, og hvad det betyder for foreningens investeringslyst, indtægter og udgifter til eksempelvis løn."

Fremtidens sportsjournalistik

29. og 30. august 2011: Tre nye kurser/konferencer fra Danske Sportsjournalister og UPDATE sætter fokus på fremtidens sportsjournalistik.

Med afsæt i tre forskellige perspektiver er det muligt for sportsjournalister og andre med interesse for journalistik om sport og idræt at lære mere om forskellige aspekter af sportsjournalistikken i fremtiden.

Kurset den 29. august sætter under overskriften 'Kamp om sporten på nettet' spot på de mange nye spillere, der er kommet på området for formidling af sport og idræt. Den traditionelle sportsjournalistik er blevet suppleret af bl.a. web-nyhedskanaler og fansider, ligesom sportsklubber i dag selv leverer nyhedsstof. Hvordan agerer sportsjournalistikken i forhold til og sammen med de nye spillere? Det vil bl.a. Bayern Münchens pressechef, Markus Hörwich, fortælle om.

Den 30. august retter to kurser blikket mod brugen af forskellige digitale medier.

Kurset 'Iphone for sportsjournalister' fokuserer på, hvordan mobiltelefonen kan bruges som arbejdsredskab i sportsjournalistikken, men også hvordan telefonen bl.a. kan fungere som socialt redskab i formidlingen.

Kurset 'Avanceret web-research for sportsjournalister' handler om at bruge arbejdsmetoder, der gør researcharbejdet på internettet mere målrettet og effektivt, så der bl.a. kan spares tid.

Læs mere om de tre kursers indhold og tilmelding på www.dje.dk.

Skolens rolle i sundhedsfremme?

30. maj 2011: Med fokus på at omsætte ny viden til praksis skal fire nye kurser i projekt 'Hvad fremmer sundhed' sætte sundhed på skoledagsordenen.

Den 30. maj afholdes en åbningskonference i Ungdomsbyen i Rødovre, hvor en række oplægsholdere vil fortælle om bl.a. moderne sundhedspædagogik, identitetsdannelse og ny nordisk hverdagsmad.

Målgruppen er lærere og elever i udskolingen og ungdomsuddannelser, og åbningskonferencen henvender sig til alle interesserede aktører på det sundheds-pædagogiske område herunder: Undervisningsministeriet, skoleledere, lærere, lærerseminarier, Børne- og Ungdomsforvaltningen, Sundhedsstyrelsen, kommunale forvaltninger, kommunale sundhedskonsulenter, universitetsafdelinger med interesse for sundhed og pædagogik.

Der vil være oplægsholdere fra bl.a. Streetmovement, PsykiatriFonden og Det Biovidenskabelige Fakultet.

Kurserne er støttet af Nordea-fonden og starter i skoleåret 2011/2012.

Læs mere om tilmelding og indhold på konferencen på www.ungdomsbyen.dk.

Der er grund til at kigge kritisk på de seneste årtiers politik på facilitetsområdet og sætte mere fokus på drift og ledelse af anlæggene.

Mursten gør det ikke alene

Kommentar: Drift og anlæg af idrætsfaciliteter sluger næsten hele budgettet til idrætsformål i landets kommuner. Alligevel har den idrætspolitiske debat forbløffende lidt fokus på, om man kunne få mere for pengene på facilitetsområdet.

Af Henrik H. Brandt, Idrættens Analyseinstitut

Den danske fritidslovgivning har uden tvivl en stor del af æren for, at Danmark i international målestok har en meget høj idræts- og foreningsdeltagelse.

Lovsikret gratis eller billig adgang til haller, fodboldbaner og gymnastiksale har i praksis fået status af en borgerrettighed i takt med de seneste årtiers vækst i velstand i det danske samfund. Kommunerne anvender da også cirka 86 pct. af deres årlige udgifter til idrætsformål på drift, tilskud og anlæg af idrætsfaciliteter ifølge KL's seneste opgørelse af kommunernes budgettal.

De fleste foreningsledere i landet kender talemåden om, at hvis kommunen bare sørger for rammerne, skal foreningslivet nok sørge for at levere aktiviteterne.

Trods lovgivningen og den relativt gode forsyning af idrætsfaciliteter er idyllen dog langt fra total. Goderne er ikke lige fordelt.

I nogle lokalområder skriger foreningslivet på mere kapacitet, mens hallerne andre steder står tomme en stor del af døgnet.

Samtidig har kønnene eller forskellige aktivitetstyper i praksis ulige adgang til offentlige faciliteter, fordi visse aktivitetsformer af historiske grunde ikke nyder samme dækning i den kommunale portefølje af faciliteter som andre.

Nogle borgere må altså betale dyrt for at dyrke idræt i private centre eller døje med utilstrækkelig kapacitet i lokalområdet. Og stadigt flere danskere dyrker idræt i det fri uden overhovedet at gøre brug af egentlige idrætsfaciliteter.

Uudnyttede faciliteter

Overordnet svarer tre ud af fem af landets idrætsforeninger ifølge den igangværende undersøgelse af frivilligheden i idrætsforeninger under Danmarks Idræts-Forbund, at de er tilfredse eller meget tilfredse med adgangen til faciliteter. Den danske idrætsmodel og de store kommunale udgifter til idrætsfaciliteter har altså helt sikkert mange gode sider.

Alligevel er der grund til at kigge kritisk på det idrætspolitiske selvbillede om kommunen, der tilvejebringer og anviser faciliteterne, og foreningerne der fylder rammerne ud.

Selv om de mest højlydte røster på facilitetsområdet fortsat kommer fra foreningsledere, der klager over forsmøttede fodboldbaner eller mangel på haltid, hvisker kommunernes facilitetsansvarlige i stigende grad en anden historie: Mange steder leverer foreningslivet ikke nok indhold eller ikke det rette indhold til at fylde rammerne ud i forhold til den samlede

fortsættes...

Nordisk konference om tilpasset idræt

17.-19. august 2011: Handicapidrættens Videnscenter indbyder til Nordisk Konferencen 2011 om Tilpasset Idræt og Bevægelse under overskriften 'Bevægelse, deltagelse, fællesskab'.

I Norden bliver der arbejdet med at udvikle og bruge idræt og bevægelse for mennesker med funktionsnedsættelse, og konferencen åbner for at udveksle den viden og de ideer, der er på området.

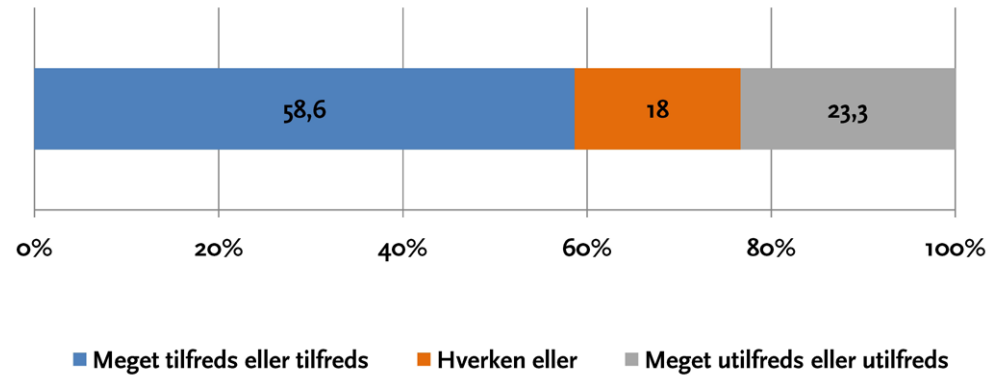
En række oplægsholdere med erfaring fra arbejdet med idræt, bevægelse og funktionsnedsættelse er på programmet, ligesom der vil være workshops med mulighed for bl.a. at prøve aktiviteter af i praksis.

Målgruppen for konferencen er alle, der arbejder med eller har interesse for idræt, friluftsliv og bevægelse for mennesker med funktionsnedsættelse.

Konferencen finder sted i Vingstedcentret og arrangeres i samarbejde med en række organisationer fra Norden samt Syddansk Universitet. Sproget på konferencen er engelsk.

Læs mere om tilmelding og indhold på konferencen på www.handivid.dk.

Figur 1: Klubbernes fysiske rammer er ok

Seks ud af ti idrætsforeninger er tilfredse eller meget tilfredse med adgangen til faciliteter. En fjerdedel er utilfredse. Kilde: Undersøgelsen 'Frivillighed i de danske idrætsforeninger' 2010, Institut for idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet, og Idan.

befolknings behov for adgang til idræt.

Snesevis af ubrugte tennisbaner eller atletikanlæg, forsømte fodboldbaner eller uappetitlige idrætshaller vidner om utilstrækkelighederne i de senere års facilitetspolitik. Mange steder vejer faciliteterne tungere i kommunens budget end i den samlede mængde af lokalbefolkningens idrætsudfoldelse, og andre steder drømmer fritidschefer eller halinspektører om bedre at kunne tilgodese andre mulige leverandører af 'indhold' til faciliteterne end blot de lokale idrætsforeninger.

Ude af trit med tiden

Bagsiden af medaljen ved at lade facilitetsområdet i kommunerne styre mere af det lokale idrætspolitiske magtspil end af borgernes betalingsvillighed eller de overordnede tendenser i befolkningens idrætsvaner er en omkostningstung og usmidig facilitetsmasse, der ikke altid følger med tiden.

Kommunerne har efterhånden en stor portefølje af faciliteter fra de glade velfærdsårtier, som både trænger til en kærlig hånd, og som ikke længere modsvarer tidens idrætsvaner, nye organiseringsformer eller nye målgruppers stigende idrætsdeltagelse.

Da kommunerne samtidig står over for en massiv økonomisk og demografisk udfordring i de kommende år, er der akut behov for nytænkning på facilitetsområdet.

Ideen om gratis mursten til folket er måske på vej til at møde muren?

Stadigt flere idrætsaktive danskere stemmer i bogstaveligste forstand med fødderne. Teenagere og voksne vælter ind i kommercielle centre til fitness, wellness, kampsport, dans eller alle mulige idrætslige hybridformer. Helt generelt er kommercielle aktører på udkig efter nye forretningsmuligheder på hele idrætsmar-

kedet. Deres indtog viser, at der i realiteten er masser af penge, som brænder i lommerne på de idrætsaktive danskere, hvis bare de finder det rette tilbud.

Vi oplever tilmed en ny generation af teenagere og unge, som slet ikke kan forstå, hvorfor folkeoplysningens formelle krav eller den lokale idrætsforening med hævd på de bedste træningstider dybest set skal blandes ind i sagen, hvis de lige står med deres 700 facebook-venner på smartphonen og spontant får lyst til at trille lidt indendørs fodbold eller hockey i den lokale idrætshal.

Når man kan finde et ledigt flysæde til Australien på et splitsekund, hvorfor skal det så stadig mange steder være en hemmelighed, at den lokale idrætshal har en ledig haltime på onsdag klokken syv?

Der tegner sig et fremtidsscenario, hvor de stadigt flere kommercielle operatører af idrætsfaciliteter vil føle sig udsat for uretfærdig konkurrence, hver gang offentlige midler går til at tilpasse forældede idrætsfaciliteter i en mere 'fitnessorienteret' retning. Innovative private eventmagere, instruktører og idrætsguruer vil i fremtiden ofte være parate til at betale for adgang til attraktive haltimer eller faciliteter, hvis de ellers kan få lov.

Debat om fremtidens udvikling

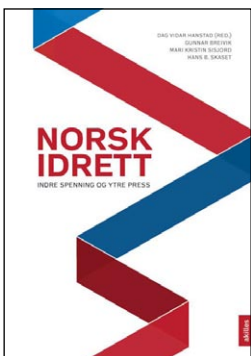
Er det virkelig en god idé med en struktur, der holder hånden over selv de mest forstokkede foreningsstrukturer og nærmest som en naturlov konverterer betalingsvillig efterspørgsel til en kommunal udgift, hver gang en kommune lidt forsinket reagerer på borgernes behov for nye faciliteter?

Skaber folkeoplysningslovens forsøg på at skabe lighed på facilitetsområdet bare en anden form for ulighed, hvor den mest ressourcestærke del af befolkningen søger

fortsættes...

fortsættes...

BØGER

Norsk idrett

– indre spenning og ytre press

Tidligere i år var 150 år siden, at Norges Idrettsforbund (NIF) blev grundlagt i form af Centralforeningen for Udbredelse af Legemsøvelser og Vaabenbrug. Jubilæet markeres med mammutantologien 'Norsk idrett – indre spenning og ytre press' på initiativ af Norges Idrettshøgskole.

Selv om jubilæet er anledningen til at

udgive antologien, ser bogen kun i mindre grad tilbage på de seneste 150 års bedrifter på idrætsområdet nord for Skagerrak. De 30 bidragydere retter først og fremmest blikket mod de mange udfordringer, som især foreningsidrætten i Norge står over for.

Det gælder bl.a. konkurrencen fra den voksende kommercielle idrætssektor, men også forholdet til staten og den offentlige sektor samt indsatsen over for børn og unge. Sociologerne Andreas Hompland og Håkon Lorentzen forudser ligefrem, at systemet med NIF som den altdominerende organisation inden for norsk idræt kan stå foran opløsning som et resultat af den generelle samfundsudvikling.

Men bogen giver også plads til emner som eliteidræt, mediernes rolle på idrætsområdet, integration gennem idræt og kønspolitiske spørgsmål.

Bogen har i sagens natur særligt fokus på norske forhold, og der er trods ligheder på bl.a. foreningssiden også forskelle på idrættens organisering i Danmark og Norge.

Men mange af bogens diskussioner om idrætten udfordringer rækker ud over de rent norske vinkler, og antologien henvender sig derfor også til læsere uden for Norge med en bred interesse for idrættens samfundsmæssige udvikling.

Bogen er redigeret af Dag Vidar Hanstad i samarbejde med en redaktionskomité bestående af Gunnar Breivik, Mari Kristin Sisjord og Hans B. Skaset.

Søren Bang

Norsk Idrett – indre spenning og ytre press

Dag Vidar Hanstad (red.)

Forlaget Akilles

540 sider

Pris: 398,00 Nkr

Nyhedsbrevet Overblik
Nummer 40 - 23. maj 2011

Udgiver:
Idrættens Analyseinstitut
Kanonbådsvej 12A
1437 København K

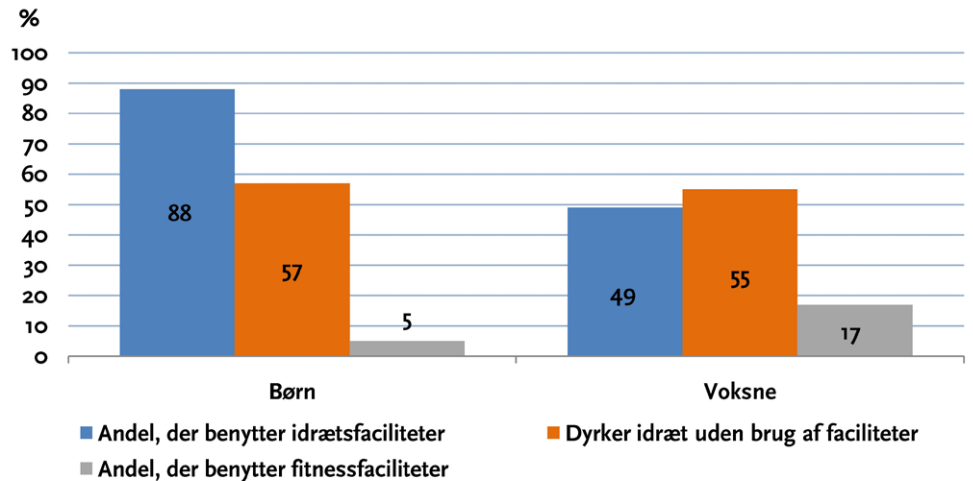
Telefon: 3266 1030
E-mail: idan@idan.dk
Hjemmeside: www.idan.dk

Redaktion:
Søren Bang, redaktør
soeren.bang@idan.dk

Ditte Toft, journalist
ditte.toft@idan.dk

Henrik Brandt, direktør (ansv.)
henrik.brandt@idan.dk

Figur 2: Idrætsfaciliteter benyttes mest af børn

Traditionelle idrætsfaciliteter spiller en stor rolle i børns idrætsdeltagelse, mens et stigende antal voksne dyrker idræt uden brug af idrætsfaciliteter eller i fitnessfaciliteter. Kilde: Data fra 'Danskernes motions- og sportsvaner 2007'

over i andre idrætsmiljøer end de offentlige faciliteter, og hvor børnenes idrætsudfoldelse i stigende grad sker i andre miljøer end de voksnes?

Ridser man lidt i halgulvet, er der masser af sprængstof på facilitetsområdet.

Innovationen har det simpelthen skidt i mange traditionelle idrætsanlæg. Og mens vi venter på, at de trængte kommunale budgetter rækker til at skifte brusehanerne i omklædningsrummet om syv år, tordner udviklingen af sted på idrætsmarkedet.

Selvfølgelig skal man fare med lempe, før man piller årtiers relativt vellykkede politik helt fra hinanden, men lad os alligevel fodre debatten med nogle presserende spørgsmål:

- Hvis det lokale foreningsliv i et lokalområde er gået i stå eller uden blik for nye målgrupper, hvorfor kan de offentlige faciliteter så ikke i højere grad selv udvikle aktiviteter eller indgå aftaler med den voksende underskov af kommercielle entreprenører på idrætsmarkedet om at skabe alternative aktiviteter?
- Når nu mange borgere gerne vil betale for adgang til ordentlige faciliteter og gode træningstider – eksempelvis i private centre – hvorfor kan de så ikke 'få lov' at betale i de kommunale faciliteter, så der kommer penge ind i systemet til vedligeholdelse og udvikling?
- Hvorfor er det ifølge idrætsorganisationerne nærmest grundlovsstridigt, hvis fodboldklubber skal betale for en kridtstreg, mens andre grupper må betale dyrt for adgang til idrætsfaciliteter?
- Hvorfor tordner det ene idrætscenter

af sted med aktiviteter fra morgen til aften og solide overskud, mens det andet slæber sig af sted i en hørm af friture med lukket i skolernes vinterferie og et hensygnende foreningsliv?

- Hvorfor har det ene idrætscenter en fantastisk hjemmeside med onlinebooking, fleksibel adgang for alle og egne aktiviteter i de timer, som foreningerne ikke fylder ud, mens man som gæst i det andet idrætscenter betragtes som potentiel børnelokker eller lommetyv, hvis man af vanvare kommer forbi i foreningernes faste træningstid?

Sandheden er, at vi ikke kender svarene på mange af de presserende spørgsmål i forhold til drift og ledelse af idrætsfaciliteter. Dybest set, fordi vi aldrig har ledt efter dem.

På trods af de store offentlige udgifter til idrætsfaciliteter er fokus på mere effektiv drift og anlæg af idrætsfaciliteter begrænset, og forskning på området stort set ikke eksisterende.

Tiden er inde til seriøst at undersøge og sammenligne eksempelvis idrætsfaciliteternes kapacitetsudnyttelse og betydningen af forskellige forretningsmodeller, ejerformer eller anvendelse af ny teknologi. Vi bør seriøst debattere, hvordan borgerne får mest og bedst idræt for pengene i de offentlige idrætsfaciliteter.

På konferencen 'Idrættens største udfordringer' i Vejen Idrætscenter, den 25.-26. maj tager Idrættens Analyseinstitut hul på debatten. Med næsten 300 deltagere fra blandt andet kommuner og idrætsorganisationer på konferencen ser det ud til, at mange har lyst til at deltage i den.